

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicoło d. Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 32.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Letna inozemstvo, USA dol. 35

Poštno čekovni račun: štev. 11234499

Leto XXXIX. - Štev. 25 (1954)

Gorica - četrtek, 18. junija 1987 - Trst

Posamezna številka Lir 700

Zakaj je potrebno obhajati posebno Marijino leto?

Po papeževi zamisli naj bi Marija pripravila Cerkev na 2000. obletnico Kristusovega rojstva, ki je središče zgodovine človeštva. Zato je Marijino leto v prvi vrsti spodbuda za očiščenje in pridobitev vere v Kristusa Odrašenika. V času, ko je človeštvo razočarano nad obljubami gospodarskega, znanstvenega in tehničnega napredka, se mnogi sprašujejo, kam. Cerkev odgovarja: H Kristusu po Mariji!

V Marijino leto smo vstopili na binškočni praznik, ko je v Svetem Duhu zaživila Kristusova Cerkev z Marijo in apostoli. Napolnjena z božjim Duhom Cerkev že dve tisočletji uresničuje Kristusovo odrešilno delo. Po isti poti hodi skupaj z Marijo tudi danes.

Marija je bila popolnoma v službi velikega božjega odrešilnega načrta; po njenem zgledu smo tudi mi poklicani služiti Kristusu in njegovemu odrešenju.

Marijino leto nas spodbuja k utrjevanju vere in življenjskemu pričevanju, posebej še k dejavni ljubezni do Boga in človeka. V veri in ljubezni temelji tudi naše upanje v prihodnost, ki nam jo pripravlja Kristus, v uresničenje najglobljih človekovih hrepenenj. To upanje ima tudi družbeno razsežnost, saj je Kristus edina rešitev za naš narod in celotno človeško skupnost. Zares »v nikomer drugem ni odrešenja; zakaj pod nebom nam ni dano nobeno drugo ime, po katerem bi se ljudje lahko rešili« (Apd 4,12).

Hvaležni smo Bogu, da je naš narod, odkar ga je razsvetlil Kristusov evangelij, posebej častil Marijo in čutil njuno materinsko varstvo.

Prav to Marijino leto nas spominja, da je Marija veliko božje znamenje ob zatonu drugega in začetku tretjega tisočletja krščanstva. Na to je mislil papež, ko je dejal: »Ko se vse človeštvo približuje mejniku med dvema tisočletjema, Cerkev s svoje strani z vsem občestvom verujočih in v zedinjenju z vsakim človekom dobre volje sprejema veliki izziv, vsebovan v besedah antifone o 'ljudstvu, ki je padlo, pa želi vstati' in se družno obrača k Odrašeniku ter njegovi Materi s prosečim krikom: Pomagaj!«

Papež tretjič na Poljskem

Slovenski pregovor »v tretje gre rado« je prišel pretekli teden do veljave tudi glede novega papeževega obiska na Poljskem. Prvič je kot Kristusov namestnik na zemlji obiskal svojo domovino v juniju 1979, osem mesecev po izvolitvi za papeža. Drugič je šel na Poljsko v juniju 1983, v tistem kritičnem času, ko je general Jaruzelski strl svobodni sindikat Solidarnost. In po štirih letih je Janez Pavel II. znova šel na pot, da obišče svoje rojake.

To tretje potovanje se je začelo v ponedeljek 8. junija, zaključilo pa v nedeljo 14. junija. Od devetih mest je šest prvič obiskal: Lublin, Tarnow, Stettin, Gdynjo, Gdansk in Lodz; ostala tri mesta: Varšavo, Krakov in Čenstohovo pa je ponovno vključil v svoj program.

V VARŠAVI

Janez Pavel II. je ponosen, da je Poljak. Takoj, ko je ob prihodu poljubil poljska tla, je dejal: »Tu živi narod, ki je moj narod, živijo ljudje, ki izhajajo iz istega debla kot jaz. Zato želim objeti vse in vsakega izmed njih.«

Mesto Varšava ga je sprejelo z velikim napisom: »Varšava, mesto miru, sprejme poslanca miru«. In general Jaruzelski, ki ga je sprejel na letališču, mu je dejal: »Poljski papež je gost celotnega naroda.« Isti Jaruzelski ga je nato sprejel v gradu poljskih kraljev, med zadnjo vojno popolnoma porušenem, pa nato skrbno obnovljenem v prvotni obliki. V dolgem nagovoru je papežu predstavil položaj v državi in se nekako pohvalil, da so dogodki dali prav njegovemu ravnanju. »Pomirili so se razburkani valovi iz preteklih let.«

Papež pa ga je v odgovoru opozoril, da je pravi mir mogoč le tedaj in tam, kjer se spoštuje človekovo dostojanstvo; človek ni le predmet družbe, ampak njen nosilec. Tudi delo in gospodarstvo morata biti v njegovi službi, ne pa obratno.

Iz gradu kraljev je papež odšel v cerkev Vseh svetnikov, kjer je odprl poljski narodni evharistični kongres. To odprtje je bilo tudi uradna utemeljitev njegovega tretjega potovanja na Poljsko. Ker se na Poljskem praznuje na binškočni ponedeljek Marija Mati Cerkve (tudi v Sloveniji), je v pridigi govoril o Mariji, ki je pot do svete Evharistije.

Po maši je obiskal v stolnici grob kardinala Višinskega, ki je umrl leta 1981, nato pa sprejel v rezidenci kardinala Glem-pa zastopnike krščanskih nekatoliških ver. Teh je na Poljskem 31, ki so združene v Poljskem ekumenskem svetu. Papež jim je dejal, da prav to, da se kristjani ne morejo popolnoma povezati v oltarni daritvi in tako uživati isti kruh in piti iz istega keliha, zelo slabi krščansko pričevanje v družbi. Vsi kristjani naj bi molili

za edinstvo in si izkazovali ljubezen. Ta miselnost naj bi prodrla tudi v semenišča in redovne skupnosti.

V MAJDANEKU IN LUBLINU

Drugi dan svojega bivanja na Poljskem je papež začel v Majdaneku, kjer je bilo med nemško zasedbo v času druge svetovne vojne koncentracijsko taborišče. V njem je bilo pomorjenih 360.000 ljudi iz 54 narodov. Taborišče je ohranjeno tako, kot je bilo leta 1944 ob prihodu sovjetskih čet. Vidno pretresen se je sv. oče zadržal v molitvi na kraju strahotnega rododoma in trpljenja.

Iz Majdaneka se je Janez Pavel II. podal v Lublin, mesto, ki je komaj sto km oddaljeno od sovjetske meje. Lublin se ponaša s katoliško univerzo, ki nosi naslov »Deo et patria« (Bogu in domovini) in je edina v vzhodnem socialističnem bloku. Vzdržujejo jo poljski verniki. Jasno je, da država ne prispeva ničesar. Sam papež je bil tu 14 let profesor.

V nagovoru profesorjem in študentom je sv. oče omenil pomen zaposlitve in dostojnega stanovanja, dotaknil pa se je tudi varstva okolja: »Gospodovati nad zemljo pomeni tudi spoštovati zakone narave.«

Med mašo je tudi posvetil 46 bogoslovcev v duhovnike; 23 jih je bilo redovnikov, 23 pa iz vrst svetne duhovščine. Za vzor jim je postavil umorjenega duhovnika Popieluska, »ki je bil pripravljen sprejeti tudi žrtev mučeniške smrti.«

NOVA BLAZENA

Še isto popoldne je poletel proti jugu v Tarnow, mesto ob vnožju Karpatov. Tu je med mašo — prisostvovali ji je milijon ljudi — razglasil za blaženo 16-letno kmečko dekle, četrta v družini enajstih otrok, Karolino Koszka, ki se je raje pustila umoriti kot da bi se pustila onečastiti med prvo svetovno vojno od ruskega vojaka. Papež je dejal, da je s to žrtvijo povzdignila žensko dostojanstvo, pa tudi dostojanstvo telesa, ki nosi v sebi klice nesmrtnosti in vstajenja od mrtvih.

Ta mučenica je bila kmečkega stanu. In na to dejstvo je papež navezal svoje razmišljanje o pomenu poljedelstva za družbo. Pomanjkanje kruha je škandal in država bi morala biti kmetu vedno v oporo in pomoč. To velja tudi za poljski režim, ki se ne drži dogovora iz leta 1981, ki ga je sklenil z neposrednimi obdelovalci zemlje.

POLJSKA IN LITVA

Potem, ko je prenočil v Tarnowu, je v sredo 10. junija prišel v Krakov, njegovo mesto, odkoder je bil leta 1978 poklican na sedež sv. Petra. Pri maši se je spomnil poljske kneginje sv. Hedvige, ki

(nadaljevanje na 2. strani)

Težko bo sestaviti novo vlado

Državnozbornske volitve so za nami, prave težave pa se šele pričenjajo, kajti do razčiščenja, kot so mnogi pričakovali, mnogi pa želeli, ni prišlo. Edini, ki so bili uspešni, so bili demokristjani, socialisti in zeleni, pristaši čistoče okolja. DC je porasla za poldrugi odstotek glasov, socialisti za dobre tri, zeleni imajo dva in bodo prvič zastopani tako v poslanski zbornici kot v parlamentu.

De Mita in Craxi sta torej zmagala, vsak po svoje. Njuni stranki imata skupaj absolutno večino. Po matematični logiki bi sestava nove vlade ne smela biti problem. Toda vsi vemo, kako se gledata ta dva politika drug drugega, kaj vse sta si izrekla v času volilne borbe. Bosta znala dogovoriti, kdo bo vodil novo vlado? Vsekakor bi moralo predsedstvo pripadati KD. S 34 % glasov ji to gotovo pritiče.

Ostale tri stranke, ki so sestavljale vlado v prejšnji zakonodajni dobi, republi-kanci, socialdemokrati in liberalci, so to pot iz volitev izšli oslabljeni. Zlasti republikanci so razočarani, prav tako socialdemokrati. Ti so se vse preveč naslonili na Craxija. Sedaj so jih njih volivci kaznovali. V tolažbo demokratičnim silam naj bo, da je nazadovala tudi skrajna desnica MSI. Približno za en odstotek.

Največji poraženci pa so komunisti. Vrnili so se na pozicije iz leta 1972, v glasovih pa so padli za tri odstotke. Brez dvoma niso pričakovali toliko neuspeha. Možnost prehitetja KD je torej odstranjena, Italija bo imela še naprej demokratičen sistem.

Dokončni rezultati za poslansko zbornico in senat pa so naslednji:

Poslanska zbornica: KD 234 sedežev (+ 9, v % + 1,4); PCI 177 (— 21, — 3,3 %); MSI 35 (— 7, — 0,9 %); PRI 21 (— 8, 1,4 %); PLI 11 (— 5, — 0,8 %); PSI 94 (+ 21, + 2,9 %); PSDI 17 (— 6, — 1,1 %); radikalni 13 (+ 2, + 0,4 %); proletarska demokracija 8 (+ 1, + 0,2 %); zeleni 13 (+ 2,5 %); Južni Tirolci 3 (0,5 %); ostale stranke 4 (+ 1).

Izvirna pobuda slovenskih Korošcev

Več kot 120 mladih koroških Slovencev je na binškočni ponedeljek 6. junija izvedlo v Podjunji, ki je še vedno s Slovenci pretežno naseljena, slikovito akcijo. S kolesi so obiskali kakih 30 krajev in ob začetku in koncu vasi dodali enojzičnim krajevnim napisom še table s slovenskimi imeni in jih okrasili s cvetjem. To naj bi bil protest, ker oblast ne izpolnjuje določila avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, ki predvideva dvojjezične krajevne napise povsod tam, kjer živijo Slovenci, pa je zakon iz leta 1975 to ozemlje skril in šestino predvidenega ozemlja. Mladinci so se nato zbrali v Sentprimozu in na zaključni prireditvi sprejeli protestno pismo avstrijskemu kanclerju Vranitzkemu, v katerem zahtevajo dvojjezične napise za vse ozemlje, kjer Slovenci živijo.

■ Tekom pol ure je prišlo 9. junija zjutraj v Rimu do dveh atentatov, ki sta imela za cilj britansko in severno-ameriško poslaništvo, izvedle pa naj bi jih bile Mednarodne brigade. Na vrt pred stavbo, v katerem je britansko veleposlaništvo, sta bili s ceste izstreljeni dve mini, od katerih ena ni eksplodirala. Pred ameriškim veleposlaništvom pa je razneslo avtomobil, napolnjen z razstrelivom. Dve minuti kasneje pa sta na dvorišče istega veleposlaništva prileteli še dve mini, izstreljeni iz 4. nadstropja luksuznega hotela Ambasciatori.

★

V Benetkah se je v sredo 10. junija zaključil vrhunski sestanek sedmih najbolj razvitih držav, ki je trajal tri dni

Senat: KD 125 (+ 5, + 1,2 %); PCI 100 (— 7, — 2,5 %); PSI-PSDI-radikalni so na skupni listi izvolili 44 senatorjev, od teh socialisti 36, PSDI 5, radikalni 3; PRI 8 (— 2, — 0,9 %); MSI 17 (— 1, — 0,8 %); PLI 3 (— 3, — 0,5 %); demoproletarci 1 (+ 0,3 %); Južni Tirolci 2 (— 1, 0,5 %); zeleni 1 (2,0 %); ostali 14 (+ 10, + 1,6 %).

NA GORIŠKEM

Tudi na Goriškem so se socialisti uveljavili. V poslanski zbornici so prešli od 9,3 % na 13,4 %; za senat so se predstavili v povezavi z radikalni in socialdemokrati in dobili skupaj manj kot leta 1983, ko so samostojno vsak zase nastopali.

Komunisti so za senat prejeli 26.899 glasov (29,3 %), za poslansko zbornico pa 28.377 (26,3 %). Uspelo jim je v senat ponovno poslati svojega zastopnika Battella.

Krščanska demokracija je prejela za poslansko zbornico 35.004 glasov (32,5 %), za senat pa 32.371 (35,2 %). Ni ji uspelo izvoliti senatorja; pač pa poslanca. Za KD je glasovala vsaj ena tretjina tistih Slovencev, ki običajno podprejo SSK.

Velik uspeh so dosegli zeleni. Prejeli so za obe poslanski zbornici po 3,5 %. Za malenkost je napredoval MSI; PRI, PSDI in PLI pa so kot v državnem merilu nazadovali.

In SSK? Znano je, da je nastopila pod znakom Sardinske akcijske stranke. Delu njenih volivcev pa ta izbira ni bila všeč. Odločili so se podpreti KD. Tako je za znak štirih Mavrov glasovalo 1,4 % Slovencev za poslansko zbornico (leta 1983 za SSK 2,4 %) in za senat 1,7 % proti 2,6 v letu 1983. V goriški občini je bilo to razmerje še bolj izrazito. Za senat je SSK od 1.421 glasov zdrknila na 923, za poslansko zbornico pa od 1425 na 879. Podobno je bilo tudi v treh slovenskih občinah.

Tako je v Števerjanu KD prejela za senat 190 glasov, PCI 177, Sardinska akcijska stranka pa samo 83; v Sovodnjah 180, 466 in 221, v Dobrodobo pa 155, 554 in 158.

Naj še povemo, da je bila volilna ude-

ležba na Goriškem zelo visoka. Kar 94,26 % za senat in 96,23 % za poslansko zbornico.

NA TRZASKEM

Volitve, ki so se vršile zlasti pod geslom »proti bilingvizmu« in »slovenski nevarnosti« so dale rezultate, ki se precej razlikujejo od drugih italijanskih mest in pokrajin. Najprej so bili tu glasovi Liste za Trst (leta 1983 je prejela za poslansko zbornico 40.077 glasov, za senat pa 45.219), ki letos ni samostojno nastopila. Tako je prišlo do nenaravne povezave med njo in socialisti, ki so poželi vsaj 50 % listarskih glasov; drugi, ki so se z njimi okoristili, so bili liberalci, nekaj glasov pa je šlo tudi v prid demokristjanov in misovcev.

Izvoljeni so bili za senatorja Slovenec Stojan Spetič na listi PCI in socialist Agnelli s pomočjo Liste za Trst, za poslanca pa Sergio Coloni (DC), župan v Miljah Willer Bordon (PCI), ki je izrinil svojega tekmeča Cuffara, dosedanega komunističnega poslanca in skrajni desničar iz Liste za Trst, pa izvoljen na socialistični listi Giulio Camber.

Pri volitvah za senat je največ glasov požela KD: 44.336 (26,1 %, leta 1983 pa 40.656 in 22,4 %); drugi so bili socialisti 40.952 (23,1 %, leta 1983 komaj 10.878 ali 6 %), tretji komunisti 38.232 (21,5 %, pred štirimi leti 42.979 glasov in 23,7 %). MSI je dobil 18.829 glasov (10,6 %, leta 1983 13.584 in 7,5 %). Zelo so ob pomoči liste za Trst porasli liberalci: od 3.331 v letu 1983 na 9.814, v odstotkih od 1,8 na 5,5. Zeleni, ki so prvič nastopili, so dobili 6.970 (3,9 %) glasov.

V poslanski zbornici so na prvem mestu prav tako demokristjani: 49.724 glasov (24,7 %) proti 47.345 in 23,39 v letu 1983; drugi so komunisti: 40.238 z 20 %, leta 1983 46.645 z 22,9 %, torej občutno nazadovanje. Tretji so postali socialisti s 37.290 glasovi (18,5 % proti 12.696 in 6,26 % iz leta 1983). MSI je porasel od 16.396 na 21.478, v odstotkih od 8,09 na 10,7, liberalci od 3.991 na 11.259, v odstotkih od 1,95 na 5,6. Zeleni so prejeli 6.594 glasov (3,3 %).

In kako so se odzvali pristaši SSK? Tudi na Trzaskem niso vsi njeni pristaši sledili napotku deželnega tajništva, naj kompaktno podprejo Sardinsko akcijsko stranko. Tako je zanjo glasovalo za senat 3.361 (1,9 %), leta 1983 za SSK 5.523 (3 %), za poslansko zbornico pa 3.956 (2 %), medtem ko je pred štirimi leti prejela SSK 5.523 glasov ali 2,72 %. V celoti je SSK to pot podprlo kakih 60 % njenih običajnih volivcev.

Za senat je SSK pod znakom sardinske akcijske stranke prejela v sedmih okrožjih naše dežele 5.658 glasov (0,7 %), za poslansko zbornico pa 6.118 in še 117 v okrožju Belluno, torej skupaj 6.235. Sama stranka si je v državnem merilu zagotovila enega senatorja in 2 poslanca, valdostanska zveza pa enega senatorja in enega poslanca.

Vsekakor zahtevajo te številke skrbne analize, prav tako pa bo potrebno, da deželno vodstvo čimprej spet upostavi v stranki akcijsko in miselno enotnost, ki je bila zaradi odločitve povezati se s Sardinsko akcijsko stranko precej prizadeta.

Ivo Jevnikar, deželni tajnik SSK, je v svoji prvi izjavi po volitvah med drugim dejal: »Dejstvo je, da smo kot Slovenci preživeli težko in ostro volilno kampanjo in globoko obžalujemo dejstvo, da so — in tu je krivda socialistov — dobili glas v parlamentu tisti krogi, ki odkrito nasprotujejo ne le zahtevam slovenske manjšine, temveč tudi tistim pravicam, ki smo jih Slovenci že izbojevali v povojnem času. Del svojih glasov že tradicionalno izsuhljamo pri parlamentarnih volitvah. Letos je bil poleg tega odsoten naš tradicionalni znak, imeli pa smo še druge težave. Kljub temu pa smo v glavnem kot stranka ohranili svoje glasove. Vsem zvestim volilcem se zato iskreno zahvaljujem.«

... in z leti se tiho staramo

(Od našega domovinskega dopisnika)

Cas beži - tempora labuntur... in z leti se tiho staramo. Že res, da se staramo! Celo mladi ljudje se tega vse bolj zavedajo. Zato je od izbruha štafetno-plakadne afere v uradnih mladinskih organizacijah v državi tako silno vrenje in nekakšno vseobsegajoče hitenje, v katerem ni moč prav dobro slediti dogodkom, ki se vendarle odvijajo s pretirano hitrostjo.

Po vsej Sloveniji se vrstijo protestni zbori upokojencev, kovinarskih delavcev, borcev.

Pa pride nedelja, 1. marca: radio in televizija v poznih večernih urah sporočita, da se je pred dvema urama (v nedeljo zvečer!) pričela izredna seja Zveze socialistične mladine Slovenije, ki še vedno traja: Imamo »plakadno afero« (1). Zanimivo je bilo vendarle, da se je s tem dokončno pričelo po ostalih sedmih federalnih enotah na veliko razpravljati o »slovenskem sindromu« (2).

Pride 5. marec, ki bo ostal v zgodovini zapisan kot dan, ko je bila v Ljubljani skupščina Društva slovenskih pisateljev (DSP), in kot dan, ko iz omenjenega društva izstopi Josip Vidmar. Zdaj se o »slovenskem sindromu« govori že vsepovsod in v vsaki vasi. Še vedno so časopisne strani polne člankov o »številki 57«, o plakatu, o scenariju ob odhodu štafetne palice, ki »štarta« (čisto po naključju) prav tako iz Slovenije. Ateist Vidmar izstopi iz DSP, slovenski mladinci pa uvrstijo v program prireditve ob odhodu štafete tudi pesem, v kateri se večkrat omenja Bog. Nastane vprašanje, kaj narediti z dr. Francetom Prešernom, ki je po naključju avtor »neprimerne« pesmi.

V tih dneh Slovenijo obišče zvezni notranji minister: scena postaja vroča! Ker se v Sloveniji precej tega dogaja. Težava je tokrat v tem, da Slovencem nihče ne očita nacionalizma (naravnost), pač pa kontrarevolucionarno prekucstvo (kar pa se posredno spet razlaga kot nacionalizem, poskus odepitve in druge nečednosti) (3).

... tacitisque senescimus annis... Ampak to velja bolj za Josipa Vidmarja, ki se je s časom res postaral, slovenska mladina, z njo pa tudi razni Smoleti, pa Kučani and company se sploh ne utegnejo starati. Ne tiho, ne kako drugače!

Dogaja se pa še nekaj: vzporedno! Gostilne so »non stop« polne. Ljudstvo razpravlja; vsi vse vedo... Ljudstvo se smeji v brk; nekaj čudnega se dogaja. Bo rekel kdo, da dramtiziram...

Ampak dogaja se! Tempora labuntur... starati se pa ne utegnemo!

Politiški začudenja počasi umerjati »sceno«. Pač, kolikor jo je moč umerjati: rudarji v Labinu, v Istri, so stavkali več kot mesec dni in tako postavili zadrevni rekord v zgodovini avnojevske Jugoslavije, spotoma pa so odstavili cel kup občinskih funkcionarčkov in rudniških birokratov.

Ce se je že Vidmar z leti »tiho« postaral, pa se še vse kaj hujšega godi žal za pokojnemu Ivanu Cankarju, ki je bolj znan kot slovenski pisatelj iz obdobja »modernes«. Mariborski partijski šef je kmalu po tistem, ko je bil prebran na neki partijski proslavi odlomek iz dela omenjenega pisatelja, prekinil nadaljevanje proslave, ker pokojni Ivan Cankar ni pisal moralopolitično in idejno dovolj jasnih besedil. (4)

Ta dogodek v Mariboru so nekateri označili kot kulturni škandal, obtoženi mariborski partijski šef pa je izjavil, da bi v podobnih okoliščinah ravnal enako, če bi spet bila potrebna prekinitev kakšne partijske proslave, oz. literarnega nastopa na taki proslavi.

Morebiti si preveč »podajamo« Ivana Cankarja in Josipa Vidmarja. Namreč o Josipu bi bilo potrebno povedati, da je utemeljil svoj izstop iz DPS s tem, da on »pač ne more sedeti skupaj z nekom, ki je njega označil za denuncianta; in ker tisti (Dimitrij Rupel) ni bil iz DPS izključen, niti ni svojih trditvev javno preklical, je pač izstopil on. Afera »Rupel-Vidmar« je tudi odmevala po Jugoslaviji, presenetljivo manj pa je bila odmevna mariborska, »Cankarjeva« aferi.

Resda poznajo afere povsod po svetu in res so mnoge hujše kot naše. Vendar so njihove afere nekako »pregledne« — človek tam ve, za kaj pri zadevi gre. Pri naših aferah, kjer je pomešan »slovenski nacionalizem« s Cankarjevo neprimernostjo, kjer sta Rupel in Vidmar pomešana z neprimernostjo Prešernove Zdravljice, kjer se stavka v Labinu (o kateri je nekdo dejal, da traja tako dolgo, da ima vse možnosti, da postane tradicionalna) prepleta s plakadno afero za Dan mladosti, kjer v vse to pade »številka 57«... Ne, take

afere drugod niso poznane! Je pa to kronologija prve tretjine leta sedemdesetdesetega!

Opombe

(1) »Delo« objavi v ponedeljek 2. marca, na prvi strani, da se je predsedstvo slovenske mladine ogradilo od grafične podobe plakata za Dan mladosti. Isti dan »Delo« objavi tudi izjavo avtorjev plakata, studia Novi kolektivizem, ki zagovarja svojo rešitev retrogardističnega štafetnega plakata.

(2) »Delo«, 2. marca, povzema po Tanjugu in na prvi strani objavlja: »Slovenski mladinci, ki se že dlje časa pritožujejo zaradi »nerazumevanja« sovrstnikov iz drugih republik, bodo s takimi »podvig« težko našli razumevanje za svoja početja. Tudi sarajevski mladinci so na svoji današnji seji obsodili predlog plakata za Dan mladosti.«

»Delo«, 3. marca, spet na prvi strani objavlja poročilo s seje zveznega odbora za praznovanje Dneva mladosti, pod naslovom: »Nova štafetna palica«, tudi tole: »Prvi je prošil za besedo Miodrag Mihailović, ki je zahteval, da je treba pomovno pretehtati neoporečnost članov predsedstva RK ZSM Slovenije in sicer zaradi tega, ker so poskušali omiliti stališča do hude provokacije skupine avtorjev iz Novega kolektivizma.« In: »Zika Ajdacič je zahteval konkretno kazensko odgovornost za vse avtorje plakata.«

(3) »Delo«, 3. marca, spet na prvi strani, objavi članek z naslovom: »Plakat je premišljeno politično izzivanje«, kjer med drugim piše: »Kot še nikoli prej so bili člani predsedstva (zvezne mladine) enotnega mnenja, da je plakat... premišljena in organizirana prevara, katere namen je bil kompromitirati narodnoosvobodilni boj, revolucijo in osebnost Josipa Broza Tita.« In: »Goran Marković je podčrtal, da je že oktobra opozarjal na »določene tendence« v ZSM Slovenije...«

(4) »Večer«, 25. aprila 1987, str. 7: »Na srečanju predvojnih in medvojnih komunistov v Mariboru, je med kulturnim sporedom najprej završalo med branjem odlomka »O domovina, ko te je bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama« iz Cankarjevega Kurenta...«

P. S. S tem sestavkom se »Hotimira« poslavlja po letu in pol svojega sodelovanja ter prepušča svoje pero mlajšim močem.

Posređoval tudi to pot V. Slemensky

Papež tretjič na Poljskem

(nadaljevanje s 1. strani)

je, dvanaajstletna, postala leta 1386 žena velikega kneza Litve. Ta povezava z Litvo je postajala vedno močnejša: tako je poljski kraljevič Kazimir, rojen na gradu Wawel v Krakovu, postal kasneje zavetnik Litve, sama Litva pa se je leta 1569 z dogovorom v Lublinu združila s Poljsko v povezavi z istim poljskim kraljem. Papež je izrazil svoje obžalovanje, da mu ni dano letos, ko Litva praznuje 600-letnico svojega pokristjanjenja, obiskati te dežele.

OB BALTIKU

Iz Krakova je sv. oče naslednji dan, v četrtek 11. junija, poletel na sever, na obrežje Baltskega morja, kjer je večji del dneva preživel v Stettinu ob izlivu Odre v to morje. Stettin (danes Ščecin), do leta 1945 čisto nemško mesto, je doživel kasneje polno narodnostno transfuzijo. Nemci so odšli ali bili pregnani, nadomestili so jih Poljaki. Od Nemcev so prevzeli jeklarne in prav v tem mestu so se delavci leta 1960 in 1970 uprli komunističnemu režimu in pripravili pot gibanju Solidarnost. Prav ti delavci so skupaj z delavci iz Gdanska 30. avgusta 1980 izsilili od vlade priznanje sindikata Solidarnost, ki ga je potem general Jaruzelski 13. decembra 1980 z vojaškim udarom zatrl.

V Stettinu je papež blagoslovil temeljni kamen za novo semenišče, v katerem je trenutno 145 (!) bogoslovcev. Te je pozval, naj se poklicu popolnoma predajo, ne misleč na svoje udobje. Skupnost vernih bo skrbela za njih materialne potrebe. Danes Cerkev živi od miloščine in prav je tako. Oni pa naj bodo polni duha žrtvovanja, povezani z ljudstvom, s svojimi škofi in drugimi predstojniki.

Pri maši je govoril zlasti družinam — izbrani so obnovili svoje poročne obljube — in razložil, kaj pomenijo pravice družine: dostojno stanovanje, primerna plača, žena zaposlena doma, ne pa zunaj hiše. Tudi na Poljskem najdemo žene, ki so jih možje prevarali, može, ki so jih žene zapustile, otroke, ki rastejo brez to-

plate ognjišča in so prepuščeni brezizraznim ustanovam.

Iz Stettina se je papež odpeljal v Gdynjo, mesto, ki je iz nič nastalo v obdobju med prvo in drugo svetovno vojno, ko je Poljska ob Gdansk dobila ozek prehod do morja. »Tu«, je dejal sv. oče, »je bila prvič spregovorjena beseda »Solidarnost« v novem pomenu in na nov način. Tu, ob Baltskem morju, hočem tudi jaz izreči to besedo, saj pripada socialnemu nauku Cerkve. Solidarnost mora imeti prednost pred razrednim bojem. Odklanjamo boj, ki vidi v človeku nasprotnika in sovražnika, katerega je treba uničiti; podpiramo pa boj za človeka, za njegove pravice, za njegov resnični napredek; boj, da človeško življenje postane bolj človeško, in tako postane, če se upravlja skupnost z ljubeznijo, resnico, pravico in svobodo.«

V GDANSKU IN LODZU

V četrtek na večer je sv. oče prispel v mesto Gdansk, ki je bil povod za drugo svetovno vojno, leta 1980 pa je postal svetovno znan, ker je v njem nastal neodvisni sindikat Solidarnost, ki ga je vodil pogumni delavec v tamkajšnjih ladjedelnicah Lech Walensa. Prav z njim se je papež sestal v rezidenci gdanskega škofa in se z njim zadržal v pogovoru na samem dobre pol ure. Na koncu mu je Walensa izročil svoj življenjepiš »Pot upanja«, ki je nedavno izšel v Franciji.

Naslednji dan 12. junija dopoldne je Janecz Pavel II. obiskal rtič Westerplatte, kjer se je major Sucharski s svojo garnizijo 182 moč najdlje upiral nemškimi zavojevalcem. Poklonil se je tudi pred spomenikom treh križev padlim delavcem iz ladjedelnice »Lenin«, ki so se leta 1970 in 1980 dvignili v obrambo svojih pravic ter tako dali osnovo svobodnemu sindikatu. Na tem kraju ga je tudi pričakala množica 12.000 mladih — več jih niso oblasti pripustile na ta kraj —, katere je papež pozval, naj se postavijo po robu skušnjavam kot so obup, alkoholizem, uživanje mamil in izseljevanje na tuje. Pogumno naj se bojujejo za boljši svet,

svet pravičnosti, svobode in ljubezni.

Popoldne je pred milijonsko množico v mestni četrti Zaspe opravil sv. mašo, v pridigi pa pozval oblasti, naj spoštujejo sporazum, ki so ga sklenile s stavkajočimi leta 1980. Delavec ima pravico, da se samoupravlja, in če se mu ta pravica vzame, je to proti javni blaginji.

Iz Gdanska je papež poletel v Čenstohovo, kjer se je poklonil Marijini podobi in prespal, naslednji dan, v soboto 13. junija pa dospel v dopoldanskih urah v mesto Lodz, središče tekstilne industrije.

Mesto je po številu prebivalstva drugo največje na Poljskem: poldrug milijon. Pečat mu daje tekstilna industrija, ki je v mestu prisotna že 160 let. Delavski svet tvorijo predvsem ženske. Zanimivo je, da je komunistični režim leta 1945, ko je prišel na oblast, v tovarnah znova uvedel žensko nočno delo, ki ga je »kapitalistična« Poljska že leta 1919 odpravila.

V Lodzu so bili komunisti že pred zadnjo vojno močni, versko življenje slabše kot drugod, številne razpoke, zato tudi sindikat Solidarnost ni imel veliko javnih pristašev. Papežu je partijsko vodstvo namenilo ogled tovarne »Obrońcow Pokoju (Branitelji miru)«, kjer je mogel govoriti v oddelku, ki šteje 1.500 delavk. Govor so prenašali po zvočnikih, ni pa ga prenašala televizija kot je to bilo n. pr. v Gdansk. Janecz Pavel II. je opozoril, da je treba ženski — delavki zboljšati delovne pogoje ter vsestransko ovrednotiti njeno materinsko in vzgojiteljsko poslanstvo.

V Lodzu je na letališču ob navzočnosti 700.000 vernikov tudi opravil sv. mašo; govor je bil izrazito verske vsebine. Med mašo je prejelo prvo sv. obhajilo 15.000 otrok.

SPET V VARSAVI IN SLOVO

V soboto 13. junija na večer se je sv. oče vrnil v poljsko prestolnico in se v baročni cerkvi sv. Križa sestal s kulturniki. Naslednji dan je opravil sv. mašo za zaključek narodnega evharističnega kongresa. Med njo je razglasil za blažene poljskega škofa Michala Kozala, ki je bil ubit v enem nacističnih koncentracijskih taborišč ter podelil križ 167 misijonarjem in misijonarčkam, ki se odpravljajo v misijonske dežele oznanjat evangelij. Zasebno je obiskal, čeprav to uradno ni bilo na programu, grob ubitega duhovnika Jerzja Popieluszka v cerkvi sv. Stanislava Kostka.

Na letališču se je od njega poslovil general Jaruzelski. Njegove besede so bile hladne, nekd tudi ostre. Papeža je pozval, naj kje drugje uporablja svojo kritiko, ne pa na Poljskem, kjer se družba usmerja k prenovi in demokratizaciji v službi človeka. Izzivalno je uporabil besedo solidarnost, ki jo je papež ponovno izrekel, češ da je treba biti solidaren z vsemi, ki še vedno trpijo zaradi brezposelnosti, izkoriščanja, preganjanja, nestrpnosti, rasizma in neokolizma. In je še pikro pripomnil, da papež odhaja, Poljska pa ostaja, vkleščena med reki Odro na zahodu in Bugom na vzhodu, s svojimi problemi in izpostavljenostjo novim izzivom.

Papež je umirjeno odgovoril, da država kljub težavam napreduje, toda če hoče Poljska doseči »dejanski napredek«, je nujno, da postanejo življenjski pogoji za Poljake vedno bolj človeški ob spoštovanju resnice, svobode in demokracije. J. K.

Cerkev v Severni Afriki

Severnoafriške države Tunizija, Alžirija in Maroko se že nad tisoč let prištevajo k islamskim državam in ta pripadnost se ni spremenila tudi po kratkem obdobju evropskega gospodstva nad njimi. Muslimanska zavest se je v zadnjih letih celo okrepila, saj vemo, da je islam v zadnjem času na prenovitvenem pohodu. In kako je s položajem katoliške Cerkve v posameznih državah tega dela Afrike?

TUNIZIJA — UREJENI ODNOSI MED CERKVIJO IN DRŽAVO

Kot drugod po zahodni Afriki se ima tudi današnja Tunizija zahvaliti za krščanstvo bogati krščanski preteklosti od drugega stoletja do arabskega zavojevanja. Od časa sv. nadškofa Ciprijana, umorjen je bil leta 258, je bila Kartagina glavni sedež vseh zahodnoafriških Cerkva.

Med kolonialnim obdobjem so večino krščanskega življa sestavljali Francozi, Italijani in Maltežani. Bilo jih je kakšnih 300.000. Po neodvisnosti države (1956) se je večina teh izselila. Leta 1964 so predstavniki tunizijskih oblasti in Apostolskega sedeža podpisali »modus vivendi«, ki je uredil odnose med katoliško Cerkvijo in tunizijsko državo. Vlada je v Tuniziji živečim katoličanom priznala pravico do svobodnega izpovedovanja vere, katoliška Cerkev pa je morala veliko število cerkva in drugih zgradb, ki so ostajale po odhodu Evropejcev prazne, odstopiti državi. Za maše so potem uredili primerne stavbe, npr. v velikih počitniških središčih za turiste, da so zadostili verskim potrebom Evropejcev.

Katoliška Cerkev v tej državi šteje danes okrog 10.000 vernikov. Ti so večinoma tujci. Vernike oskrbuje 61 duhovnikov, 17 redovnih bratov in 250 redovnic različnih redovnih družb. Eden od duhovnikov, prej je bil živinozdravnik, je profesor na tunizijski veterinarski šoli.

Številni turisti, ki prihajajo v to državo, so lahko pri maši v mestih. Tunizijska škofija vsako leto objavi spisek krajev, kjer so te maše.

ALŽIRIJA — ZGLED KARDINALA DUVALA

Drugače je v Alžiriji. Vezi med državo in Cerkvijo so bolj zrahljane kot v Tuniziji. Kljub temu pa država katoliški Cerkvi priznava zasluge na družbenem, vzgojnem in dobrodelnem področju. Cerkev pa ostaja le gost v uradni islamski

državi. Oblasti ne zavirajo njenega notranjega dela, na zunaj pa prednjači islam.

Med 21 milijoni vseh prebivalcev živi le 95.000 katoličanov. Večinoma so Francozi, ki so po razglašeni neodvisnosti leta 1962 ostali v državi. Drugi katoličani delavci so iz držav, ki sodelujejo pri razvojnih načrtih. Majhna je skupina domačinov in priseljencev iz drugih afriških držav. V štirih škofijah deluje 280 duhovnikov, pomaga pa jim 24 bratov in 540 redovnic.

Alžirci niso nikoli pozabili, s kakšno odločnostjo se je zavzemal danes že 80-letni kardinal Leon-Etienne Duval iz Alžira med njihovo vojno za neodvisnost dežele za trpeče prebivalce. On je prav gotovo v veliki meri zaslužen, da so odnosi med vlado in Cerkvijo strpni.

Med prebivalci pa že nad sto let delujejo tudi »Beli očetje« in »Bele sestre«, ki skrbijo za blagor alžirskega človeka v svojih šolah, bolnišnicah, ustanovah za izobraževanje gospodinj, nego otrok, poklicnih zavodih, kjer poučujejo različne strokovne predmete in rokodelske spretnosti. Vse to prispeva pomemben kamenček k premočanju napetosti med islamom in krščanstvom.

MAROKO — STRPNI KRALJ

Maroko je 3. marca letos praznoval 25-letnico kronanja kralja Hasana II. Začetek njegovega vladanja ni pomenil le modernizacije države, ampak je prinesel tudi novo obdobje za katoliško Cerkev. Kralj se je namreč začel zelo zanimati zanjo in njeno delo ter pokazal tudi precej razumevanja.

Leta 1906 so v Algecirasu podpisali posebno pogodbo o odnosu med Cerkvijo in državo in odločili, da mora ostati katoliška Cerkev odprta le za evropsko prebivalstvo. Oblasti pa so potem večkrat ovirale gradnjo novih cerkva in redovnih hiš. Leta 1952 je benediktinski red lahko zgradil samostan v Toumlilineju v maroškem Atlasu, v katerem naj bi se srečevali muslimani in kristjani. Leta 1968 so morali menihi na ukaz vlade zapustiti državo. Redovniki in sestre pa so po drugi strani lahko v velikih mestih nadaljevali delo v prej ustanovljenih šolah, sirotišnicah, bolnišnicah. Lahko so tudi ustanovljali nove socialne postojanke. Med njimi posebej frančiškani, ki so imeli za sabo že dolgo dobo delovanja v Maroku.

Danes šteje maroška katoliška skupnost, sestavljajo jo le tujci, 50.000 vernikov. V državi živi 23.000 milijonov ljudi. 84 duhovnikov in 350 redovnic deluje na socialnem področju in seveda cerkvenem. Veliko dušnih pastirjev pa poleg svojega duhovniškega dela opravlja tudi druga. Celo nadškof Hubert Cichon iz škofije Rabat je po prvi izobrazbi zdravnik.

Višek v življenju maroške katoliške skupnosti je bil obisk papeža Janeza Pavla II. dne 19. avgusta 1985. Nikdar prej ni bil papež tako gostoljubno sprejet v muslimanski državi. Posebno se je izkazal kralj, ki je papežu v Casablanci dovolil govoriti 90.000 mladim. Ta obisk je nedvomno zelo utrdil dobre odnose med Cerkvijo in državo.

»KATOLIŠKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

V Burundiju se nadaljuje preganjanje vere

Marksistične oblasti v srednjeafriški državi Burundi so dale v začetku aprila z deskami zabiti vrata stolnice v Gitegi, stolnega župnika pa odvdele v ječo. Tam se je znašel tudi župnik iz Nyabiraba, njegovi pastoralni pomočniki in pomočnice pa so bili pregnani v druge konce države. Župnija Nyabiraba šteje kar 20.000 katoličanov. Policija je izgnala tudi župnika iz župnije Gitongo, ki šteje 35.000 katoličanov. Župnijo so morale zapustiti vse redovnice.

Jehovci na pohodu

Evangelizacijski list Vera in domovina poroča, da se v Vzhodni Nemčiji vedno več ljudi odloča za jehovsko versko skupnost, čeprav je uradno prepovedana. Danes naj bi bilo v njej že 30.000 članov, ki so zelo dejavni. Vsak vernik posveti deset ur na mesec misijonskim obiskom po domovih. V državah Varšavskega vojaškega pakta lahko svobodno delujejo le na Poljskem, zato jih je tam kar precej. Postali so celo druga najmočnejša nekatoliška verska skupnost.

Cerkev v zahvalo

Na Filipinih bodo na nekem zelo prometnem križišču postavili cerkev in jo posvetili Mariji, Kraljici rožnega venca.

Tako se bo imenovala v zahvalo, ker je filipinskim vernikom z molitvijo in rožnim vencem uspelo ustaviti tanke. S svojimi telesi so polegli prednje in naredili žive barikeade.

Manilski nadškof kardinal Jaime Sin je časnikaem že pokazal kraj, kjer bodo zgradili svetišče Mariji na čast. Zaupali ga bodo v oskrbo redovnicam, ki bodo v njem dan in noč častile sv. Rešnjete telo.

■ V Reykjaviku na Islandiji so se sestali zunanji ministri 16 vlad držav, članic Atlantske zveze in sprejeli pobudo sovjetskega voditelja za odstranitev jedrskih raket z dometom med 500 in 5000 kilometri. Vendar zajema sporazum samo rakete v oporiščih na kopnem, ne pa tistih na ladjah, podmornicah in v letalih. Če bo na ta dogovor pristal tudi Reagan, bo s tem odprta pot tudi za stanek med njim in Gorbačovom.

Ponovitev oratorija
A. Ipavca

»AMOR VINCIT«

bo v nedeljo 28. junija ob 20.30 v cerkvi sv. Frančiška, ul. Giulia v Trstu

16. mednarodno pisateljsko srečanje v Brezah na Koroškem

Letošnje srečanje v Brezah-Fresachu na avstrijskem Koroškem je bilo, kar je že tradicija, zadnje dni maja namenjeno povezovalnemu informacijskemu spoznavanju med manjšimi in večjimi evropskimi literaturami. Nad 60 pisateljev, ki so prišli iz enajstih evropskih držav, iz Avstrije, ZR Nemčije, Švice, Nemške DR, Luksemburga, Italije, Francije, Češkoslovaške, Madžarske, Poljske in Slovenije je razpravljalo predvsem o številnih problemih literarne večjezičnosti (kot oblike medsebojnega spoznavanja različnih kulturnih krogov in narodnih skupin) ter o književnosti manjših evropskih narodov.

Retoromanski Švicar Flurin Spescha, ki piše dvojezično, romansko in nemško — njegov materinski jezik govori le še okrog 50.000 ljudi — je razčlenil položaj literarne dvojezičnosti, oziroma večjezičnosti na nemško - italijansko - retoromanskem alpskem prostoru. Lužiški Srb Beno Budar iz Nemške DR je predstavil bogat cvetober lužiškosrbskih (sorbskih) pregovorov, rekov, vraz in drugih besednih posebnosti na majhnem, okrog sto tisoč članov obsegajočem lužiškosrbskem otoku sredi nemškega morja.

Znana slovenska prevajalka Anja Uršič je govorila o svojih lastnih izkušnjah prevajanja iz nemščine v slovenščino, kot si jih je pridobila pri poslovanju zahtevnega sodobnega romana »Máline« pokojne avstrijske, v Celovcu rojene pesnice in pisateljice Ingeborg Bachmann. Avstrijsko-ameriški prevajalec Herbert Kuhner je predstavil svojo dvojezično nemško-angleško antologijo sodobnega avstrijskega pesništva, ki je izšla leta 1985 v New Yorku, opozoril pa je tudi na lastne prevode literature avstrijskih narodnih manjšin, koroških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov, v angleščino. Znano je, da sta s Kuhnerjevo pomočjo izšli dve dvojezični antologiji lirike koroških Slovencev in gra-

diščanskih Hrvatov, ki živijo v Avstriji.

Skoraj vsa predavanja so se dotikala razmerij med različnimi narodi in literarnimi krogi. Poljski univerzitetni profesor Janusz Borysiak je npr. razčlenil spremenljivo podobo (oziroma kliše) avstrijskega človeka v zgodovinsko pogojenih literarnih tokovih poljske književnosti.

Na robu so razpravljali tudi o drugih temah. Peter Boccarius iz ZR Nemčije je spregovoril o dokaj pozabljenem literarnem problemu, o vprašanju skrivnosti, oziroma metafizike, kot je značilna za fantastična, surrealistna, romantična in sploh vsa na filozofskem idealizmu zasnovana literarna obdobja, ki jih je današnji materialistični čas na račun poznanjenega trivializma vse preveč potisnil v pozabo. V Celovcu živeli in nemško pišeči Anton Fuchs je v posebni študiji predstavil dunajskega kavarniškega literata iz zadnjih let avstro-ogrske monarhije Alfreda Polgarja. Polgar je bil znan in neizprosno literarni, oziroma gledališki kritik in literarni satirik.

V živahnih diskusijah po vseh predavanjih so aktivno sodelovali tudi slovenski pisatelji, ki se v večjem številu udeležujejo pisateljskih srečanj v Brezah. Iz Jugoslavije so tokrat prišli pisatelji in prevajalci France Filipič, Bogdan Pogačnik, Gita Japčin in Anja Uršič. Iz Celovca se je srečanju priključil s Slovenci aktivno povezani avtor in prevajalec Peter Kersche, medtem ko sta bila tudi navzoča na Dunaju živeča in delujoča slovenska rojaka Milena Merlak in Lev Detela.

Posebnost letošnjega srečanja v Brezah je bilo odprtje »knjižnice pisateljskih srečanj v Brezah« v tamkajšnji občinski hiši. Uredil jo je Peter Kersche, ki je po poklicu knjižničar, obsega pa že nad 300 knjig okrog 170 dosedanjih udeležencev srečanj.

Lev Detela

Shod bolnikov in ostarelih v Bazovici

Pestro in bogato je bilo preteklo nedeljo 14. junija srečanje teh naših bratov v bazoviški cerkvi, ki je bilo že deveto po vrsti. Tržaška Duhovska zveza si je zadala hvaljevredno nalogo, da vsaj enkrat letno zbere in spregovori našim bolnikom in ostarelim.

Predsednik Duhovske zveze g. J. Kunčič je pritegnil k sodelovanju kar celo ekipo ljudi. Za uvod je spregovorila upokojena učiteljica Nada Martelanc in nanizala nekaj misli, kako iz vsakovrstnega trpljenja kovati duhovne zaklade za lastno in duhovno korist drugih naših pomoči potrebnih bratov. Opozorila je na delovanje Vincencijeve konference, ki že vrsto let uspešno pomaga, kjer se pojavijo tovrstne potrebe.

Glavni celebrant je bil urednik revije »Priatelj« lazarist Jože Zupančič iz Ljubljane. Z njim sta somaševala še g. Jože Sraka iz Marijanišča in Zarko Škerlj iz Mačkolj. Iz Ljubljane pa je g. Zupančič pripeljal celo invalida na vozičku in nam tako v prvi osebi dal dober zgled. V svojem nagovoru je spomnil na razodevanje sv. Trojice v našem življenju, zaznamovanem s križem od sprejema sv. krsta, prek drugih zakramentov tja do groba. Glede bolnikov pa, naj bi jih gledali s srcem, ne samo s telesnimi očmi. Bog nas kliče k dejavni ljubezni, vodilo nam bodi klasičen primer dobrega Samarijane. Izberila sv. Jakoba je pojasnil, kakšen naj bo naš odnos do sv. maziljenja, ki mora biti podeljen pravočasno, ker je bolniku v pomoč iz duševne stiske in mu blaži strah pred smrtjo.

Po pridigli je celebrant podelil zakrament sv. maziljenja tistim, ki so ga želeli. Trenutek je bil zelo slovesen in ne razumem, zakaj so se ga nekateri branili, čeprav že v letih in dokaj betežni.

Cela vrsta vernikov, vseh starosti in poklicev, je pred mikrofonom povedala svoje prošnje. Pred pozdravom miru je dr. Egidij Košuta prebral nekaj misli o sedanjih vsesplošni težnji po miru, ki ga ni in ga ne more biti, ker vlada povsod ena sama tekma v oboroževanju, kljub tolikim katastrofalnim napovedim za prihodnost. Navedel je iz okrožnice Pacem in Terris Janeza XXIII. načela resnice, pravice in ljubezni. Korenine miru so pač samo v spreobrnjenju src.

Edinstven okras cele slovesnosti je bilo enkratno in tako navdihneno petje naših združenih zborov pod vodstvom dr. Hareja. Res je bilo Bogu v čast, a tudi nam v izreden užitek.

No, naši temperamentni bolniki so pri zakuski dokazali precej živahnosti, sim-

patičen starček se je poskusil celo v solo petju in zapel Marijino pesem. Urednik revije »Priatelj« g. Zupančič je dal na ogled veliko zalogo diapozitivov o romanju bolnikov na Brezje. Iz njih smo spoznali izjemno podjetnost in toplo zavzetost krščanske ljubezni do trpečih bratov in sestra, katere pripeljejo tudi iz zelo oddaljenih krajev. Zadnja leta je prišlo preko deset tisoč romarjev, seveda pa niso bili vsi nepokretni.

Občudovali smo povezanost naših invalidov z italijanskimi tovrstnimi pobudami, ki nudijo našim prijeto počitniško letovanje. Višek vsega pa so bile slike neverjetnega maratona invalidnih vozičkov na Vršiču. Če pomislimo, da je Vršič visok 1611 metrov, si lahko predstavljamo, kolik je bil napor mladih, ki so vozičke porivali navzgor.

Predsednik Duhovske zveze g. Kunčič je ob zaključku slovesnosti čestital msgr. Marijanu Živcu za 45 let mašništva ter mu izrazil iskrene želje za naprej. Zahvalil se je tudi vsem, ki so kakorkoli pripomogli k lepemu uspehu.

F. V.

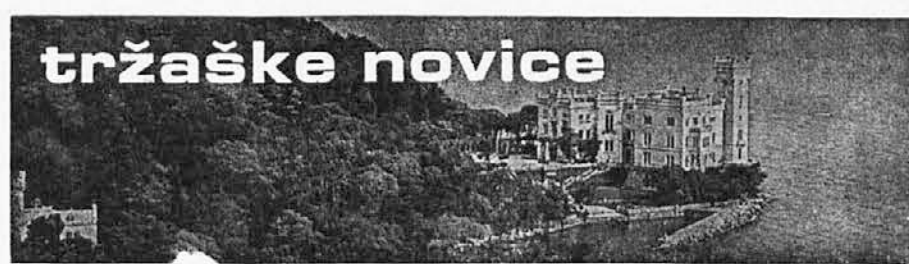
Schubertova Ave Marija v Rusiji

Ko se je pojavila vest, da je znani pevec Al Bano doživel v Rusiji burne aplanze, ko je zapel Schubertovo Ave Marijo, se je oglasila druga dopisnica, Maria Donadeo, in poslala svoje pričevanje.

Ave Marija, ki jo je Al Bano zapel v Rusiji, me je spomnila na podobno doživetje v Moskvi, ki me je globoko ganilo. Bilo je leta 1968. V glavnem mestu Rusije sem sledila izpopolnjenemu tečaju ruščine. Po štirih urah vsakodnevne učenja smo imeli možnost za obisk muzejev in gledališč.

Nekoč so nam najavili prihod mladinskega zbora iz Sibirijske. Bilo je vsaj 200 mladih fantov in deklet. Prišli so z letalom iz novejšje pokrajine, ki se je komaj pred kratkim razvila in kjer ni bilo nobene cerkve. Bili so približno od 15 do 16 let stari in napravili vtis zdrave mladine, vse predane delu in študiju; še posebej pa so bili videti utrjeni sredi težkih klimatskih pogojev Sibirijske. Predvajali so zborovsko petje in folklorne ples.

Nenadoma pa smo obstrmili: v dovršeni latinščini so nam čudovito lepo zapeli Gounojevo Ave Marijo. Lastnim ušesom nisem mogla verjeti in prevzela me je globoka ganjenost. Pomislila sem na vzhičenost božje Matere Marije ob tistem petju mladih, povečini brez krsta, zapeto v tu-

Kako bomo doživljali Marijino leto

Papež Janez Pavel II. je naklonil Cerkvi poseben dar, ki ga moramo zajeti z obema rokama. Cerkev se pripravlja na novo stoletje in vstopa v tretje tisočletje, kar znači, da mora biti naš pogled uperjen v bodočnost, katere nočemo dočakati s kulturo smrti (sovražstvo, krivice, splav, razpoke, mamila, odklonitev Boga in njegove Cerkve itd.), temveč s kulturo življenja, moči ljubezni, odprtosti do Boga in do bližnjega; in v vsem tem nam je Marija zgled, kar velja za moške, ženske, mladino in otroke.

Janez Pavel II. je dal splošna navodila vsej Cerkvi in poudaril, naj se sveto leto »samoupravlja« po posameznih škofijah, v krajevnih Cerkvah, zato je važno, kar so določili posamezni škofje.

Tržaški g. škof je imenoval poseben odbor, ki je že začrtal in dal splošna navodila za ves čas trajanja Marijinega leta. Slovenski verniki pa bodo imeli še posebne pobude, ki jih bomo sproti objavili.

Marijino leto je torej leto molitve, leto primerjanja Marijinega življenja z našim, zato leto globljega spoznanja Marije in njenega poslanstva, intenzivnejšega doživljanja Marijinih praznikov med letom, večje pozornosti za duhovne in gmotne potrebe današnjega človeka, zlasti za posebne kulturne pobude, s katerimi naj bi obogatili svojo vero.

Smo komaj na začetku tega leta, zato se prav sedaj ustavimo pri splošnih navodilih in pobudah, da se bomo potem ustavljali pri konkretnih posameznih primerih, zato pač, da si ne bomo ob sklepu leta očitali, da nismo nič naredili, ampak da smo prav dobro uporabili ta čas milosti.

Barkovlje

Na praznik sv. Rešnjega telesa bo v Barkovljah evharistična procesija in sicer

Poromali smo v Prekmurje

Prekmurje je slovenski pojem zvestobe, ki pa jo je bilo treba neštetokrat plačevati in to postane potem vrezano v rodove, v njihovo ravnanje in obnašanje. In ne samo zvestobe, tudi vernosti. Zvestoba in vera sta sad starih izročil.

Pravili so mi, da je zasanjana reka Mura bila močna ločnica med osrednjo Slovenijo in Prekmurjem, ki pa se je zadnje čase nekoliko omilila. Ta svet ni tako neznanost daleč od nas, vendar nam je kar nekaj tuj, odmišljen naša stvarnost.

Mnogo ljudi se je odselilo od tu. Zdaj pa mnogi odhajajo sezonsko po Evropi, z grenko in neukrotljivo zvestobo v sreči. Ampak se zmeraj vrnejo. Iz izkušnje vedo, kaj je tujina. Njihova duhovnost je prestrta z neko otožno rahlostjo stalnega prebivanja. Kot štokljke, ki tu dostojanstveno vedrijo in se vsako leto zopet vračajo v svoja gnezda.

Vse to smo zvedeli v nedeljskem jutru

po maši ob 8. uri. Poskrbimo, da bo res lepa s številno udeležbo!

Bani — vasica med Opčinami in Trebčami

Iz krstne knjige v openskem župnišču je razvidno, da so imeli v oskrbi banovske cerkev župniki openske fare. Kronika tistih časov nam pove, da je bila cerkev obnovljena leta 1858. Tedaj je bil župnik Martin Pašič, prvotno kot upravitelj, in sicer od 28. sept. 1847, kaplan pa je bil Tomaž Soklič. Ta dva duhovnika sta opravljala dušnopastirsko delo tudi v Trebčah. Delovala sta v tej župniji do 16. januarja 1868.

Od 17. maja 1868 je bil župnijski upravitelj Matija Sila. Sledil mu je župnik Franc Črne, in sicer od 28. nov. 1868 do 8. jul. 1879. Od 4. avg. 1879 je bil župnik upravitelj Filip Vončina vse do 12. aprila 1880. Zanimiv je podatek, da je ta duhovnik še kot kaplan 21. jul. 1878 krstil bodočega msgr. Jakoba Ukmarija. Vončini je sledil kot župnik Franc Čebular, kaplan pa je bil Jakob Čemažar in sicer od 18. aprila 1880 do 31. maja 1903.

Najstarejši vaščani se še dobro spominjajo župnika Ivana Slavca (od 17. sept. 1903 do 14. jul. 1912). Njemu je sledil Andrej Zink od 25. jul. 1912 do 12. sept. 1946. Za njim je prišel namestnik-upravitelj Ernest Belč. Od 9. apr. 1950 do 21. dec. 1967 je bil župnik Natal Silvani. V tem obdobju je bila ponovno odprta in posvečena cerkev, in sicer 16. okt. 1954. Od januarja do marca 1967 je ostal kot župnik upravitelj, nasledil ga je škofov vikar dr. Lojze Škerl do 31. maja 1968. Od 1. jun. 1968 do 14. okt. 1968 je bil župnik upravitelj Viljem Žerjal, od tedaj dalje pa je župnik in to vse do danes.

V notranjosti je bila cerkev na Banih zadnjič pobeljena leta 1967. Lani v oktobru so se pričela dela za zunanjo preureditev. Ta dela je opravila vojaška uprava.

Ker so istočasno potekala dela tudi v vajnišnici, so si prevzeli oni to delo. Dne 26. jan. 1987 so se pričela dela za notranjo preureditev in olepšanje. To opravljajo sami domačini. Pričakujemo, da bodo dokončana v čim krajšem času. Cerkev bo imela tudi nov zvon, katerega mislijo podariti svoji pokojnega Marija Vidalijs, ki je preminil v prometni nesreči. Tako bo cerkev, čeravno majhna, še kar prijetna za njene obiskovalce.

»Tajno društvo PGC« v izvedbi rojanske mladine

Srednja šola Fran Erjavec iz Rojana nas že vrsto let preseneča z izredno bogatimi zaključnimi prireditvami. Tudi letos, ko je bilo takih prireditev sorazmerno malo, verjetno zaradi okrnjenega šolskega leta, se je ta šola predstavila s celovečerno igrico »Tajno društvo PGC«.

Znano Ingoličevno delo je za oder priredila in ga režirala prof. Lučka Peterlin Susič. Pri izbiri mladih igralcev je imela srečno roko, saj so vsi nastopili sproščeno in živahno, kot da bi bili že dolgo vajeni odra.

Posebno so se izkazali glavni igralci: Igor Filipič je igral Mihca, Igor Vodopivec Jožeta, Iztok Bajc pa Metoda. Vsi trije so igrali tako naravno, da bi človek mislil, da spadata čist jezik in pravilna izgovorjava v njihovo vsakodnevno izražanje. Zelo izrazite slike so ustvarile še Ivana Godnik, ki je priprčilivo zaigrala sitno Cvetačo ali Karfijolo, Marija Mamolo, ki je igrala skromno in dobro babico ter mala Federica Frassinelli v vlogi Silvice.

Vseh ostalih igralcev ni mogoče tu omeniti, vendar pa je treba poudariti, da so vsi skupaj ustvarili prepričljivo enoto in oblikovali prizore, ki so gledalce resnično zabavali. Tudi sceno so izdelali dijaki sami pod vodstvom prof. Anemarije Tretjak.

Med posameznimi prizori so nastopili tudi šolski flautisti. Prireditve se je zaključila z nastopom šolskega pevskega zbora, ki ga je vodila prof. Edith Kocjan. Ista profesorica je pripravila tudi kratek baletni nastop s skupino dijakov prvega razreda.

Udeležencem tržaškega romanja

Udeležencem tržaškega romanja v Loreto, Pompei in Assisi, ki se bo vršilo od ponedeljka 29. junija do petka 3. julija, sporočamo: vseh udeležencev je 156, trije avtobusi. V avtobusu št. 1 so romarji iz Sv. Križa, Stramarja, Škedenja, z ul. Risorsa, od Sv. Jakoba, z Opčin in iz Devina. V avtobusu št. 2 romarji iz Rojana. V avtobusu št. 3 pa romarji iz Mačkolj, Doline, Boljunca, Boršta, s Katlnare in od Sv. Ivana.

Avtobus št. 1 krene ob 5.30 izpred predora Balamonti in se ustavi še na trgu Oberdan, ob župniški cerkvi na Opčinah in pri bencinski črpalki v Devinu.

Avtobus št. 2 odpelje izpred rojanske cerkve ob 6.30, avtobus št. 3 pa iz Doline ob 5.30 in se bo ustavil še v Boljuncu, v Borštu, na Katlnari in pri Sv. Ivanu.

Romarji iz avtobusa št. 1 in 3 bodo imeli sv. mašo v openski župnijski cerkvi ob 6.15. Romarji avtobusa št. 2 pa že ob 6. uri v rojanski cerkvi.

Romarske knjižice lahko dobite v četrtek 25. junija tam, kjer ste se vpisali. Priporočamo točnost!

Slovenski novomašniki

Koprski škofija bo imela štiri novomašnike: Jože Jakopič (Desklet), Aleksander Skapin (Vipava), Ciril Stokelj (Velike Zablje), Bogomir Trošt (Podraga). Posvečeni bodo na praznik apostolov Petra in Pavla (29. junija) ob 17. uri v Marijini cerkvi v Logu pri Vipavi. Trije diakoni koprski škofije pa bodo posvečeni v nedeljo 28. junija ob 17. uri v župnijski cerkvi v Kanalu.

Posvečenje novomašnikov ljubljanske nadškofije bo v ljubljanski stolnici 29. junija ob 19. uri. V mariborski stolnici bo posvečenje že v nedeljo 28. junija ob 16. uri, v Gornjem Gradu pa 29. junija ob 17. uri.

Po odhodu iz Benetk je severnoameriški predsednik Reagan obiskal Zahodni Berlin, da bi tako dal poudarka slovesnostim ob 750-letnici ustanovitve mesta. Sprejel ga je zahodnonemški zvezni predsednik Weizsäcker. V govoru pred Brandenburškimi vrati, tik pred Zidom sramote, ki deli oba Berlina, je Reagan pozval sovjetskega voditelja Gorbačova, naj z odstranitvijo zidu dokaže svojo zavzetost za mir. Oba dela Berlina naj bi tudi organizirala olimpijske igre. Seveda tudi to pot ni šlo brez demonstracij zoper severnoameriškega predsednika, skupina kakih dvatisoč zakrinkanih ljudi pa se je spopadla s policisti in razbijala trgovine.

A. M.

goriške novice

Uspešen nastop mladih glasbenikov

Kot že nekaj let sem, je tudi letos Zveza slovenske katoliške prosvete priredila skupno zaključno prireditev glasbenih šol. Nastop je bil v četrtek 11. junija v dvorani Katoliškega doma. Nastopil je del gojencev, ki obiskujejo glasbene šole, vključene v zvezo in sicer iz Doberdoba, Jamelj, Gorice, Standreža in Števerjana. Na skrbno pripravljenem sporedu je bilo napovedanih 34 nastopov. Program je začel zbor teoretskega oddelka glasbene šole iz Gorice, ki ga vodi prof. Anamarija Jug in odpel tri pesmi ob klavirski spremiljavi prof. Anice Furlan.

Sledila je pozdravna misel, v kateri se je Franka Žgavec spomnila 25. letnice smrti prof. Mirka Fileja. Podčrtala je njegovo zavzetost za vsestransko kulturno delo, še posebno pa skrb, ki jo je pokojnik posvetil vzgoji mladih glasbenih kadrov. Po njegovi zaslugi sta bili ustanovljeni Zveza slovenske katoliške prosvete, ki je krovna organizacija vseh naših društev, in orglarska šola, ki je vzgojila nekaj organistov in pevovodij, ki se danes orglajo in skrbijo za ubrano petje po naših cerkvah in izven nje. Delo, ki ga je začel prof. Filej, se je nadaljevalo tudi po njegovi smrti predvsem po zaslugi prof. Lojzke Bratuž. Po letu 1970 pa se je za šolo zavzel prof. Silvan Kerševan.

Začetki glasbenih šol segajo torej v prvi povojni čas, v zadnjih desetih letih pa na splošno raste zanimanje za glasbo. Vse več je otrok, ki se ukvarjajo in poskušajo v glasbeni umetnosti. Tako deluje v okviru Zveze slovenske katoliške prosvete že kar šest glasbenih šol z nadsto učenci. Seveda, tako kot raste število otrok, rastejo tudi težave in odgovornosti do staršev in vseh tistih, ki otroke zaupajo šolam, zato je bila poudarjena želja, da bi prišlo v kratkem do še bolj enotnega vodenja teh šol.

Vsak uspeh zahteva trdo delo in resen študij, je poudarila Franka Žgavec.

Vsakemu dijaku pa so upravitelji šol

pripravljeni pomagati, ga usmerjati in mu omogočati uveljavitev tako v italijanskem kot v matičnem prostoru, če bo dokazal voljo, resnost in sposobnost. Tako se bo lahko uveljavil kot dobri pevec, vzgojitelj, dobri poslušalci, pa še kot harmonikaši in kitaristi v raznih ansamblih in komornih skupinah.

Sledil je urejen in tekoč nastop gojencev. Največ jih je nastopilo iz klavirja, sledile so harmonike in kitare, deloma solistično in deloma skupinsko. Zelo zanimiv je bil nastop kvarteta kljunastih flaut. Posamezni nastopi so bili dobri in ugotoviti je bilo na splošno lep napredek. Pohvala za to gre predvsem glasbenim vzgojiteljem, ki so učence skrbno pripravili.

Skupni nastop goriških glasbenih šol je bil lep in obenem hvalečen poklon prof. Mirku Fileju za začrtano pot, njegovo delo pa naj bo bogato vodilo vsem, ki se ukvarjajo na glasbenem vzgojnem področju.

Standrež

Glasbena prireditev. Tudi letos smo pouk na naši glasbeni šoli zaključili v torek 9. junija z javnim nastopom vseh gojencev v župnijski dvorani. V preteklem šolskem letu je bilo na to šolo vpisanih 30 učencev. Poučevali so jih dve učiteljici in dva učitelja, najprej glasbeno teorijo in nato igranje na klavir, harmoniko in kitaro, kakor si je vsakdo izbral. O uspehih, ki so jih dosegli, smo se vsi lahko prepričali na tem zaključnem nastopu.

Za uvod so nastopile pevke našega mladinskega zbora in so pod vodstvom svoje učiteljice dvoglasno zapele tri prijetne pesmi. Nato so se na odru zvrstili učenci od najmanjših do največjih: vsakdo je zaigral sebi primerno skladbo, lažjo začetniki, zahtevnejšo in bolj umetno starejši gojenci. Silvan Zavavlav je celo podal lastno izvirno skladbo. Nastopajoče so napovedovale Kristina Marussi in Darja Pavo. Udeleženci so izrazili svoje prizna-

Koncert cerkvenih pesmi v Števerjanu

Koncert, ki ga je izvajal števerjanski cerkveni pevski zbor v domači župni cerkvi v nedeljo 14. junija, je imel to značilnost, da so bile na sporedu pesmi cerkvene liturgičnega leta. Zato so bile pesmi združene v štiri cikluse: božične, postne, velikonočne, Marijine. Z ozirom na to zamisel je manjkal samo adventni cikel.

Izvajane pesmi so bile slovenskih skladateljev. Največ pesmi je imel Lojze Mav in sicer štiri (Zemlja in nebo žari, Zapoje veselo, Jezus premagavec groba, O Marija, moje sonce ter harmonizacija Lepa si, roža Marija). Potem so bili tu še Ivan Zupan, Božji nam je rojen Sin; L. Cvek, Raduj, človek moj; Val. Stolcer, Rajske strune; Mirko Renar, Božična noč; H. Sattner, Pesem žalno poje; M. Tomc, Strašno trpiš; Martin Zeleznik, Med oljkami; A. Fait, Velikonočni zvonovi; Andrej Vavken, Razveseli se, Kraljica; G. Zangl, Pojoč se oglašimo.

Vsak cikel je obsegal štiri pesmi, le Marijine so bile tri. Na koncu je zbor dodal še tri polifonične in sicer A. Bruckner, Gradual, W.A. Mozart, Ave verum ter J.S. Bach, Psallite Deo nostro.

Druga značilnost koncerta je bila poveza. Ni bila v običajnem slogu, temveč je povezovalce, domači župnik A. Lazar, med vsako pesmijo prebral odlomek iz slovenskih pisateljev in pesnikov ter iz zakladnice ljudskih pesmi kak primeren odstavek o božiču, Kristusovem trpljenju, vstajenju ter Materi božji. Ko smo imeli v rokah program 18 pesmi ter še napoved povezovanja, smo menili, da bo program predolg, toda bil je ravno pravi, eno uro 15 minut.

Zbor je vodil Tomaž Tozon, član Slovenskega okteta, pri orglah je celoten koncert spremljal Herman Srebrnič, domači organist. V prezbitariju se je natriko karih 50 pevcev in pevk, vsi v pisanih nošah, da jih je bilo lepo videti, posebno še zato, ker so prevladovali mladi pevci in pevke; videl si pa tudi očete in sinove ter matere in hčere.

Ob zaključku je povezovalce omenil nekoliko zgodovine števerjanskega cerkvenega zbora. Glasbena dejavnost sega v števerjanu nazaj v preteklo stoletje. Vedno je bila živa, za časa fašizma pa kot

drugod na Primorskem edini izraz slovenske pričujočnosti. Po zadnji vojni se je zbor uveljavil tudi na prosvetnem polju.

V spremni besedi je bilo povedano, da je zbor imel prvi samostojen nastop leta 1953 in sicer na prostem »Med Borovci«. Starejši se tistega nastopa še spominjamo, ker smo že takrat občudovali prijetne ženske in močne moške glasove. Bili so časi po zadnji vojni, ko so bili »Borovci« v Števerjanu edini kraj na deželi, kjer smo lahko imeli kulturne nastope, ne samo pevske, temveč tudi dramske. Duša tedanjega prosvetnega dela je bil prof. Mirko Filej, ko prav v tem mesecu juniju obhajamo 25-letnico njegove smrti.

Zbor je v tistih letih obiskal tudi prof. Ivana Trinka na njegovem domu in mu zapel nekaj pesmi. Čeprav zbor ni imel samostojnih nastopov, je redno sodeloval pri Cecilijanki in lansko leto prejel tudi spominsko nagrado za 25 letno nastopanje. Nastopal je tudi na »Primorska poje«, na Koroškem, v Sloveniji in imel več snemanj na tržaškem radiu. Tudi nedeljski koncert nameravajo snemati za tržaški radio. Od leta 1951 vodi zbor Herman Srebrnič, ki se je iz rodne Medane priženil v števerjan in postal »števerjanec« z vsemi pravicami. V znak priznanja so mu po končanem koncertu poklonili šop cvetja, prav tako tudi g. župniku in Tomažu Tozonu, ki vadi zbor zadnji dve leti in ga je dvignil do sedanje višine.

Zboru čestitamo in želimo, da bi napredoval do vedno večje popolnosti. Pogoji za uspeh pa je prisotnost na vajah, kar je sedaj dejstvo, in pa disciplina, ki je tudi dejstvo. Od tod tudi nedeljski uspeh.

Ob koncu pa še kratka opomba: Na programu je zbor imel samo enega primorskega skladatelja. Za primorski zbor se zdi to premalo, saj primorskih skladateljev cerkvenih pesmi ne manjka. Ker je števerjanska cerkev razmeroma majhna, in zbor številen, je bilo izvajanje večine pesmi premočno, forte in fortissimo; kak piano več bi samo pomagal k še boljšemu učinku.

K. H.

Pevska zbora

Dekliški zbor Devin in

Fantje izpod Grmade

priredita v petek 19. junija ob 21. uri v novi osnovni šoli v Devinu

ZAKLJUČNI KONCERT

Sodeloval bo trio Zorana Lupinca

Vabljen!

nje in pohvalo z navdušenim ploskanjem.

Na koncu nastopa so gojenci, v znamenje hvaležnosti, svojim učiteljem poklonili šopke cvetlic. Tako je naša glasbena šola tudi letos dokazala, da uspešno deluje za glasbeno vzgojo mladine v naši vasi.

Na zaključni skupni prireditvi glasbenih šol v Katoliškem domu v Gorici pa je kar 12 naših gojencev uspešno nastopilo v klavirju, na harmoniko in na kitaro.

★

V soboto 13. junija so se v Stanjelu začeli »Grajski večeri«, ki bodo trajali ves mesec junij. Na tej kulturni prireditvi nastopajo razne skupine z obeh strani meje. Sobotni otvoritveni večer je odprl predsednik sežanske občinske skupščine Vodopivec.

Po uvodnem govoru so se predstavili člani dramskega odseka »Standrež« in uprizorili Nušičevo veseligojo »Narodni poslanec« v režiji Emila Aberška. Številno občinstvo je v prijetnem grajskem prostoru pozorno spremljalo dogajanje na odru in ob koncu s cvetjem in aplavzom nagradilo nastopajoče.

V nedeljo 14. junija pa je nastopil Tržaški oktet.

Nova Messorijska knjiga

V velikonočnem tednu se je pojavila v italijanskih knjigarnah najnovejša Messorijska knjiga »Inchiasta sul cristianesimo«. Casnikar in pisatelj Vittorio Messori je spreobrnjenec. Leta 1976 je izšla njegova knjiga »Ipotesi su Gesù«, ki je v Italiji dosegla milijon izvodov in bila prevedena v 17 jezikov, tudi v slovenščino z naslovom »Kdo je Jezus«.

Leta 1982 je Messori izdal delo »Scommessa sulla morte«, v slovenskem prevodu Izživ smrti - predlog krščanstva: slepilo ali upanje, ki je, podobno kot prva, zelo izreden uspeh po vsem svetu.

Pred dvema letoma je izšel v knjižni obliki njegov intervju s kardinalom Josephom Ratzingerjem »Rapporto sulla fede«. Tudi to poročilo o veri je izšlo v 12 prevodih in povzročilo številne razprave na časopisnih straneh.

O svoji najnovejši knjigi Messori pravi, da je nastajala več let. Ponovno postavlja preprosta, a temeljna vprašanja o veri številnim uglednim osebnostim, vernim in nevernim, teologom, politikom, pisateljem, zgodovinarjem, astronomom, arheologom, duhovnikom, redovnikom, Italijanom, Neitalijanom...

Prvi štirje intervjujanci so ugledni italijanski pisatelji in univerzitetni profesorji Leonardo Sciascia, Luigi Firpo, Umberto Eco in Alessandro Galante Garrone, ki se v imenu razuma opredelijo za dosleden agnosticizem. To so ugledni predstavniki neoluminizma, prevladujoče kulture v razvaja. Ni bila v običajnem slogu, temveč ščanski družbi. Prav neoluminizem oziroma ameriški liberalizem pridobiva na Zahodu čedalje več pristašev, potem ko je marksistična ideologija povsem razočarala in ji mnogi razumniki obračajo hrbet.

Pisatelj Leonardo Sciascia kljub svojemu popolnemu agnosticizmu priznava, da ima Sveto pismo skoraj vsak dan v rokah. Univ. prof. zgodovine politične misli Luigi Firpo se počuti kot doma v največjih cerkvenih arhivih Evrope. Zelo obžaluje, da je arhiv Kongregacije za verski nauk skoraj še v celoti nedostopen. Pričan je, da bi to arhivsko gradivo prikazalo obdobje inkvizicije v drugačni luči, kar bi nedvomno koristilo katoliški Cerkev.

Številnim bralcem v Italiji in drugod, tudi Slovencem, je znano ime profesorja semiologije Umberta Eca, ki si je pridobil velik sloves z romanom »Il nome della rosa«. Umberto Eco je bil vsedržavni voditelj Katoliške akcije, ki je tako rekoč dnevno prejemal sveto obhajilo, ki je v svoji univerzitetni diplomski nalogi obravnaval sv. Tomaža Akvinskoga. Sedaj pa se prištevja med neverne.

Četrti intervjuvaneec je univ. prof. sodobne zgodovine Alessandro Galante Garrone, ki je sicer izšel iz zdrave verne družine, a se je oddaljil od verske prakse v času fašizma, ko je Cerkev podpisala konkordat z Mussolinijem.

Tej četverici sledijo intervjuji s štirimi uglednimi predstavniki, ki se ravno v

imenu razuma opredelijo za vero. To so univ. profesorji Arturo Carlo Jemolo, Hans Küng, Gaspere Barbiellini Amidei in Jean Guittou.

Messori objavlja v tej knjigi nadvse zanimive razgovore o verskih vprašanjih še z drugimi tridesetimi osebnostmi. Med temi sta dve, ki živita in delujeta v Trstu: Claudio Magris in Margherita Hack.

Prošnja

Z zanimanjem prebiram v vsaki številki Katoliškega glasa darove, ki jih vaš list objavlja v razne namene in za razne ustanove. Vesela sem, da je med nami še toliko smisla za pomoč bližnjemu.

Zato sem se odločila, da bralcem predložim še eno zadevo. Podružnična cerkev na »Kozjem« pri Vremskem Britofu je nujno potrebna popravila, odkar je vanjo udarila strela. Dušni pastir tega kraja g. Premrl si prizadeva, da bi našel potrebna denarna sredstva, a sami vemo, kako je trenutno v Jugoslaviji. Za vsak najmanjši dar (v lirah je pomoč hitro izdatna) bo zelo hvaležen. Njegov naslov: V. Premrl, župnik, 66250 Pregarje pri Ilirski Bistrici, Jugoslavija. Darove iz prijaznosti sprejema tudi uprava našega lista.

N. N., Trst

**PODPIRAJTE
»KATOLIŠKI GLAS«!
DARUJTE
V NJEGOV
TISKOVNI SKLAD!**

OBVESTILA

Izletnikom za Anglijo

Dan potovanja, ki ga letos prireja »Katoliški glas«, se naglo približuje. Še dober mesec nas loči od ponedeljka 27. julija, ko gremo na pot. Opozarjamo vse priglašene, naj do 10. julija poravnajo vse obveznosti. Celotna vsota je 1.200.000 lir.

Tudi drugi avtobus bo imel 50 sedežev. Če je kdo še zainteresiran na potovanju, naj se takoj odloči! Ne bo mu žal.

Počitniške kolonije

Slov. Vincencijeva konferenca sporoča, da se prva izmena gorske kolonije v Comeglians-u začne 7. julija. Se so prosta mesta. Kdor bi se še želel vpisati, more to storiti v Gorici v Katoliški knjigarni na Travniku (tel. 84407), v podeželskih občinah pa v pristojnem uradu svoje občine. Letos se lahko vpišejo dečki in deklice do 16. leta starosti.

Romanje v Lurd z UNITALSI. Kdor od naših ljudi bi želel s to skupino romati v Lurd, naj se čimprej prijavi pri Sv. Ivanu v Gorici. Lahko tudi po telefonu 32075.

DAROV

Za Katol. glas: Nada Martelanc 18.000 lir.

Za Goriško Mohorjevo družbo: Bogdana Živic, New York, ZDA 23.000 lir

Ida Koshuta, Gorica: za Katol. tisk 25.000 in za novo telovadnico v Gorici 25.000 lir.

Za prenovno svečnikov cerkve v Gabrjlh: J. Z., Standrež 25.000 lir.

Za novi tlak cerkve na Vrhu: N. N., Vrh 100.000; N. N., Gabrje 30.000; N. N., Vrh 100.000 lir.

Za zvonove na Mirenskem Gradu: ruski prvoobhajanci 200.000 lir.

Za Sv. goro: I. F. 100.000 lir

Vsem podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Sporod od 21. do 27. junija 1987

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.15 Mladinski oder: »Potovanje v Tadžetako«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Nediški zvon. 14.10 Sportni in glasbeni popoldan z Ivanom Peterlinom in gostom; sledijo telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci. 17.30 Športne novice.

Ponedeljek: 8.10 Pričevanja. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno čtivo; liki iz naše preteklosti. 13.20 Zbor Vox Julia iz Ronk. 14.10 Otroški kotiček: Janez Bitenc: Srečanje z novo pesmico. 16.00 Osebnost. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Komorni orkester Camerata Labacensis. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Poljudno čtivo; prehrana in zdravje. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Mladi mladim. 16.00 V znamenju Rdečega križa. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Komorni orkester Camerata Labacensis. 18.00 M. Daržić: »Lazar s p'd klanca«. Komedija.

Sreda: 8.10 V objemu gora. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 O razvoju filma v Sloveniji; opoldanska rubrika. 13.20 Naši zbori. 14.10 Gospodarska problematika. 16.00 Od Milj do Devina. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Trio flaut iz Novega Sada. 18.00 Kulturni in družbeni odmevi.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Naš jezik; hiša in vrt. 14.10 Iz šolskega sveta. 16.00 Na goriškem valu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Partizanski zbor iz Ljubljane in mešani zbor Consortium musicum iz Ljubljane. 18.00 Zgodbe Lipeta Kosca.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Hiša in vrt; od Mont Blanca do prostega plezanja. 13.20 Zbor »La bottega musicale« iz San Raffaele Cinema in zbor »Schola cantorum« iz Oxforda. 14.10 Naš jezik. 14.20 Ne prezirimo! 15.00 V svetlu filma. 16.00 Osebnost. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasbena kronika s Hrvaškega. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Koncert. 11.30 Beleška; glas iz Rezije. 14.10 Otroški kotiček: »Naš lepi okrogli svet«. 14.30 Klepet ob glasbi. 16.00 Kaj je drugačnega v telesni kulturi. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Sklepno srečanje glasbenih šol Primorske. 18.00 Mario Uršič: »Franc in njegovi«.

Za CpZ Sveti Jernej - Opčine: Laura Gombač v spomin na pok. Ernesto Ivašič 10.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: druž. Vidau ob prvem sv. obhajilu vnuka in nečaka Boruta 100.000; N. N. 100.000; Peter Cvelbar 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Carmela Wallner 100.000 lir.

Za misijon p. Kosa: N. N., Opčine 50.000 lir.

Za misijone: Marija Malnig 100.000; Nada G. v spomin Lidije Fischer 20.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

†

Ob izgubi naše drage sestre

Pavle Zore Fabjan vd. Mršnik

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Svoji

Trst, Ponikve, Maribor, Rovinj, Bebble Beach, Moreno 9. junija 1987

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubljene mame

Stanislave Paulin vd. Bandelj

se toplo zahvaljujemo msgr. Francu Močniku za opravljene pogrebne obrede, patru Camillu s Placute za somaševanje, g. Cvetku Zbogarju, pevcem za petje pri sv. maši, vsem, ki so se udeležili pogreba ter nam bili kakorkoli v pomoč in tolažbo.

Hčere Nerina, Ida, Renata
in ostali sorodniki

Gorica, 17. junija 1987